

โรคคอตีบ (Diphtheria)

ในปี พ.ศ. 2541 กองระบาดวิทยาได้รับรายงานจากผู้ป่วยโรคคอตีบ จำนวนทั้งสิ้น 46 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.07 ต่อประชากรแสนคน มีผู้ป่วยเสียชีวิต 14 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตาย ร้อยละ 30.43 แนวโน้มอัตราป่วยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 – 2536 ลดลงอย่างชัดเจนจาก 0.16 ต่อประชากรแสนคน ในปี พ.ศ. 2532 เป็น 0.05 ต่อประชากรแสนคน ในปี พ.ศ. 2536 หลังจากนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – 2541 แนวโน้มของอัตราป่วยสูงขึ้น แนวโน้มอัตราป่วยตายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 – 2536 มีแนวโน้มสูงขึ้นจากร้อยละ 13.79 เป็นร้อยละ 20.75 ในปี พ.ศ. 2534 แล้วลดลงจนถึง ร้อยละ 10.71 ในปี พ.ศ. 2536 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – 2541 อัตราป่วยตายมีแนวโน้มสูงขึ้น

เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มอายุที่มีอัตราป่วยตายสูงที่สุดคือ กลุ่มอายุ 0-4 ปี (0.37 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 5- 9 ปี , 10 – 14 ปี, และ 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน 0.03 ,0.15 และ 0 ตามลำดับ แนวโน้มอัตราป่วยตามกลุ่มอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532-2536 มีแนวโน้มลดลงทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นกลุ่มอายุ 10 -14 ปี มีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อย และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – 2541 แนวโน้มอัตราป่วยของกลุ่มอายุ 0 -4 ปี , 5-9 ปี , และ 10 -14 ปี มีแนวโน้มสูงขึ้น ยกเว้นกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลง

การกระจายของโรคตามรายเดือน ในปี พ.ศ. 2541 พบผู้ป่วยทุกเดือน แต่จะพบผู้ป่วยจำนวนมากในช่วงฤดูฝน ระหว่างเดือนมิถุนายน – กันยายน พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม

เมื่อพิจารณาอัตราป่วยจำแนกตามรายภาคในปี พ.ศ. 2541 พบว่าภาคใต้มีอัตราป่วยสูงสุด (0.14 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมาคือภาคกลาง (0.08 ต่อประชากรแสนคน) ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราป่วยเท่ากับ คือ 0.06 ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วยของทุกภาคไม่แสดงแนวโน้มที่ชัดเจน แต่ส่วนใหญ่ภาคใต้จะมีอัตราป่วยสูงกว่าภาคอื่นๆ

อัตราป่วยรายจังหวัด จากการจัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูง 10 อันดับแรก พบว่าจังหวัดสมุทรสาคร มีอัตราป่วยสูงสุด (0.72 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมาคือจังหวัดยะลา ตาก จันทบุรี นครนายก สุราษฎร์ธานี นราธิวาส พระนครศรีอยุธยา หนองคาย และอุดรธานี ตามลำดับ

จากการรายงานสอบสวนเฉพาะราย ที่กองระบาดวิทยาได้รับจากสาธารณสุขจังหวัด ในปี พ.ศ. 2541 พบว่าผู้ป่วยมีประวัติไม่ได้รับวัคซีน ร้อยละ 50 ไม่ทราบประวัติการรับวัคซีน ร้อยละ 27.3 ได้รับวัคซีนไม่ครบชุด ร้อยละ 18.2 และผู้ป่วยที่มีประวัติการรับวัคซีน ร้อยละ 50 นอกจาก

ผู้ป่วยชาวไทยแล้วยังมีรายงานผู้ป่วยต่างชาติจากรายงานสอบสวนเฉพาะราย จำนวน 4 ราย เป็นชาวลาว กระเหรี่ยง ม้ง และพม่าชาติละ 1 ราย ส่วนใหญ่มีอายุ 4- 6 ปี และมีประวัติไม่ได้รับวัคซีนทั้ง 4 ราย